

Fragment uit een scheepjournaal van Michiel de Ruyter

Deze tekst is afkomstig uit een transcript gemaakt door Carmen Verhoeven ten behoeve van het onderzoeksproject 'Language Dynamics in the Dutch Golden Age' (<https://languagedynamics.wp.hum.uu.nl/>). Het originele scheepsjournaal is te vinden via Nationaal Archief, Collectie De Ruyter, inventaris nr. 2: *Journaal gehouden op het schip Neptunus door denzelfde commandeur onder de Admiraliteit in Zeeland, chef van een eskader in de expeditie tegen de Engelschen, eigenhandig 9 Augustus - 17 October 1652 Journaal gehouden op het schip Het Lam door denzelfde, in gelijke hoedanigheid, chef van en eskader in de vloot onder den luit. admiraal Maarten Harpertz. Tromp, eigenhandig 30 November 1652 - 5 Maart 1653*, scan 7 (linkerpagina en eerste helft rechterpagina), zie: https://www.nationaalarchief.nl/onderzoeken/archief/1.10.72/inventaris?node=c01%253A0.c02%253A0.c03%253A1&activeTab=gahetnascan&afbeelding=NL-HaNA_1.10.72_2_000).

Origineel

Item den 10 dato smorgens hijelt den vijseamyrael de wijtte crycxraet en deden alle Capteijnen aen bort comen en den vijseamyrael de wijtte versocht met den raet om onder de wijnt te smacken maer alle de Cap int genyrael verstonden nijet de eyngelse in te wachten want seyden veel syeck volck en dye met scheur buck lagen oock dat de eingelsen haer te sterck waren somma resolverde meer de macht op te soecken twelck oock by den raet toe gestaen is en wert geresolveert met geneene stemme naer goeree te seylen om aldaer gesamentlyck antwoord van haer hoochmochgende te verwachten op dato morgen volchden de eyngelsen met clijen seyl en wij dreven met cley seyl somma ontrent de myddach lyet ent sy drijven voorts op dato avont sagen wij het lant van schouwen s o ten o van ons en seylde dyen nacht over en weder tot den (ochtend).

Vertaling

Op de 10e datum 's morgens hield de Vice- admiraal De Witte krijgsraad en beval alle kapiteins aan boord te komen. En de Vice- admiraal De Witte

verzocht met de raad om onder de wind toe te slaan¹⁹, maar alle kapiteinen in het algemeen wilden niet de Engelsen opwachten. Want (zij) zeiden veel ziek volk (te hebben) en die met scheurbuik lagen, ook (zeiden zij) dat de Engelsen haar te sterk waren. Dus²⁰ zij besloot meer de macht op te zoeken hetwelk ook bij de raad toegestaan is. En werd besloten met geen één stem naar Goeree te zeilen om aldaar gezamenlijk antwoord van haar hoogmogende te verwachten op de datum van morgen volgden de Engelsen met kleinen zeil en wij dreven met klein zeil. Kortom²¹ ongeveer de middag liet en zij drijven voort. Op (die) datum (in de) avond zagen wij het land van Schouwen tegenover ons en zeilde dien nacht over en weer tot den (ochtend).